

A. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΕΡΓΟ

1. Διδακτορική διατριβή (Μονογραφία)

Παληός Απόστολος, Λώρης Μαργαρίτης (1894 - 1953). Ζωή και έργο. Ένας συνθέτης, ερμηνευτής και παιδαγωγός, διδακτορική διατριβή, Τμήμα Μουσικών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αθηνών - Φιλοσοφική Σχολή, Αθήνα 2014.

Η ογκώδης διατριβή, εκτάσεως περί των 610 σελίδων, αφορά τη μονογραφία του Λώρη (Λυκούργου) Μαργαρίτη, της πολυδιάστατης και χαρισματικής αυτής προσωπικότητας της ελληνικής μουσικής ζωής του πρώτου μισού του 20 αι., και την πρώτη παγκόσμια ηχογράφηση των έργων του για πιάνο (Naxos Greek Classics Series, 8.572210, 2010).

Η εκπόνησή της έχει ως αντικείμενο την προσέγγιση και ανάδειξη του βίου, της καλλιτεχνικής δράσης, του παιδαγωγικού έργου και της συνθετικής δημιουργίας του. Η εργασία πραγματοποιείται με όρους και παραμέτρους ιστορικής έρευνας και καταγραφής, αναλυτικής μεθοδολογικής προσέγγισης και ιδεολογικής τοποθέτησης του προς εξέταση προσώπου στους κόλπους της νεοελληνικής έντεχνης μουσικής δημιουργίας. Εντάσσεται δε στα ευρύτερα πλαίσια του σημαντικού ερευνητικού έργου που έχει συντελεστεί στο ιστορικό και συστηματικό πεδίο του ελληνικού μουσικολογικού κλάδου και αφορά την – συνυφασμένη με τις σύγχρονες τάσεις και απαιτήσεις- επιστημονική προσπάθεια μελέτης και προβολής της συνθετικής έκφρασης και καλλιτεχνικής δραστηριότητας ενός διαρκώς αυξανόμενα διευρυμένου φάσματος νεοελλήνων συνθετών με τελικό στόχο την διαμόρφωση μιας όσο το δυνατόν πιο ολοκληρωμένης εικόνας του κάδρου της νεοελληνικής έντεχνης μουσικής δημιουργίας.

Η μελέτη συγκροτείται από δύο μέρη και πέντε κεφάλαια. Εξετάζονται κατά σειρά η ζωή του από τη γέννηση ως την ενηλικίωση, που περιλαμβάνει σπουδές και εμφανίσεις στη Γερμανία ως παιδί θαύμα, και η πολυποίκιλη δράση του μετά την επιστροφή στην Ελλάδα, στη Θεσσαλονίκη, στην Αθήνα και κατά περίπτωση στο

εξωτερικό. Η γνωριμία του με τη μαθήτριά και μετέπειτα σύζυγό του Ida Rozenkranz με την οποία σχημάτισε ένα ιδιαίτερα αξιόλογο πιανιστικό ντουέτο. Αποτυπώνεται η καλλιτεχνική του πορεία ως σολίστ και οι μουσικές του συνεργασίες, το ρεπερτόριο και η κριτική του αποδοχή. Αναδεικνύεται η παιδαγωγική δράση και το διδασκαλικό του έργο, ως επί τω πλείστο στο Κρατικό Ωδείο Θεσσαλονίκης και τη Διεθνή Θερινή Ακαδημία Mozarteum στο Salzburg, και θίγονται ζητήματα παιδαγωγικής, πιανιστικής εκτέλεσης και ερμηνευτικής προσέγγισης υπό το πρίσμα αυτού. Προσεγγίζεται αναλυτικά το σύνολο του συνθετικού του έργου, ειδικότερα για το πιάνο που αποτελεί το κύριο μέρος της εργογραφίας του, και καταγράφονται τα συμπεράσματα της μουσικής ανάλυσης που αφορούν το χειρισμό της μελωδίας, της αρμονίας, του ρυθμού και του μέτρου, της μορφής και της θεματικής επεξεργασίας, του ηχοχρώματος και της ενορχηστρωτικής γραφής καθώς και της πιανιστικής γραφής, ενώ μελετώνται οι κρίσιμες παράμετροι διαμόρφωσης της συνθετικής και ιδεολογικής ταυτότητάς του, στις οποίες συγκαταλέγονται η Ελληνική Εθνική Σχολή Μουσικής και το δημοτικό τραγούδι, ο ευρωπαϊκός και ελληνικός ρομαντισμός, το προγραμματικό και εθνικό στοιχείο και η αρκαδική ιδέα.

2. Δημοσιευμένο επιστημονικό έργο

Επιστημονικά πεδία:

- Πιανιστική εκτέλεση
- Μουσική ερμηνεία και ανάλυση
- Ελληνική μουσική
- Μουσική του 19^{ου} και 20^{ου} αιώνα.

2. 1. Ανακοινώσεις σε ελληνικά και διεθνή μουσικολογικά συνέδρια (με κριτές)

1. Παληός, Απόστολος, «Ο Robert Schumann και το κίνημα Davidsbund: Ο σκοπός και οι αρχές της κίνησης, τα μέσα προώθησής της και οι αναφορές της στο συνθετικό έργο για πιάνο του Γερμανού ρομαντικού κατά τη δεκαετία του

1830», Διατμηματικό Μουσικολογικό Συνέδριο: «Τρεις εποχές - Τέσσερις επέτειοι: Pergolesi, Chopin, Schumann, Barber», Θεσσαλονίκη 26 - 27 Νοεμβρίου 2010.

2. Παληός, Απόστολος, «Εικόνες από μια έκθεση του M. Mussorgsky και Έξι Goyescas του E. Granados: Δύο αντιπροσωπευτικά δείγματα διασύνδεσης πιανιστικής συνθετικής δημιουργίας και ζωγραφικής τέχνης από διαφορετική αφετηρία», 7ο Διατμηματικό Μουσικολογικό Συνέδριο: «Μουσική, λόγος και τέχνες», Κέρκυρα 30 Οκτωβρίου - 1 Νοέμβρη 2015.

3. Παληός, Απόστολος, «Επιδράσεις και αλληλεπιδράσεις σε τέσσερις εμβληματικούς συνθέτες του 19^{ου} και 20^{ου} αι. με αφορμή το τελευταίο από τα Καπρίτσια του Paganini», 11^ο Διατμηματικό Μουσικολογικό Συνέδριο: «Νεωτερισμός και Παράδοση (με αφορμή τα 70 χρόνια από το θάνατο του Νίκου Σκαλκώτα)», Αθήνα, 21 - 23 Νοεμβρίου 2019.

4. Παληός, Απόστολος, «Χρήση, λειτουργικότητα και ταυτότητα του μεσαιωνικού θέματος Dies Irae στο συνθετικό έργο του Σεργκέι Ραχμάνινοφ», 12^ο Διατμηματικό Μουσικολογικό Συνέδριο, Θεσσαλονίκη, 27 - 29 Νοεμβρίου 2020.

5. Palios, Apostolos, «*Alterations: A series of works titled "music novellas" by Greek composer Thomas Bakalakos as a contemporary proposal for the resurrection of Greek National School of Music*», 4th International Conference of Musicology: "National and International in Music", Tbilisi (Georgia) 22 - 24 April 2021.

6. Palios, Apostolos, «Tempo analogies among movements and within the same movement in L.V. Beethoven' s piano sonatas», (lecture-recital), International Plenary Conference of the Society for Musicology in Ireland (SMI), Dublin (Ireland) 27 - 30 May 2021.

7. Palios, Apostolos, «Cadenzas by Czerny and Moscheles on Beethoven's piano concertos as a representative exemplar of virtuosity in brilliant style», Symposium on Piano Music of the Brilliant Style (ca. 1790 - 1840): "Virtuosity and Innovation", Brandenburg Technical University Cottbus–Senftenberg, Department of Instrumental and Vocal Pedagogy, Cottbus (Germany) 12 - 14 November 2021.

8. Palios, Apostolos, «Evolution of piano writing in Dvořák's solo piano compositions», International Conference Chamber Music 1850 - 1918 (on the occasion of the birth anniversaries of Antonín Dvořák and César Franck), Centro Studi Opera Omnia Luigi Boccherini, Complesso Monumentale di San Michele, Lucca (Italy), 10 - 12.12.2021.

9. Παληός, Απόστολος, «Η πιανιστική γραφή του Γιώργου Σισιλιάνου μέσα από τα έργα του για ένα και δύο πιάνο», Επιστημονικό Συνέδριο «Μουσική Δημιουργία και Πράξη στη Νεώτερη Ελλάδα. Τιμώντας τον Νικόλαο Χαλικιόπουλο Μάντζαρο (1872-2022)», Κέρκυρα, 08 - 10.04.2022.

10. Παληός, Απόστολος, «Η εξέλιξη της μουσικής αντίληψης του ερμηνευτή κατά τη διαδικασία γήρανσής του με αφορμή δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα οργανικής και ορχηστρικής εκτελεστικής προσέγγισης», 14^ο Διατμηματικό Μουσικολογικό Συνέδριο «Ιστορίες, Παραδόσεις, Μεταπλάσεις», Άρτα 25 - 27 Νοεμβρίου 2022.

11. Παληός, Απόστολος, «Πρελούδιο και φούγκα για δύο πιάνο των πρώιμων Καλομοίρη, Παπαϊωάννου και Χρήστου: προσέγγιση σε τρεις σημαντικές συνθέσεις της ελληνικής εργογραφίας για δύο πιάνο του α' μισού του εικοστού αιώνα», 15^ο Διατμηματικό Μουσικολογικό Συνέδριο: «Από την επικαιρότητα στην διαχρονικότητα: Μαρία Κάλλας, 100 χρόνια από την γέννησή της», Αθήνα 9 - 11 Νοεμβρίου 2023.

12. Παληός, Απόστολος, «Προσέγγιση και επισκόπηση των «κλασικών» συνθέσεων του Θεοδωράκη για ένα και δύο πιάνο», Συνέδριο «Μίκης Θεοδωράκης - Μάνος Χατζιδάκις: Μουσικοί Διάλογοι. Επετειακό συνέδριο (1925 - 2025)», Αθήνα 23 - 24 Οκτωβρίου 2025.
13. Παληός, Απόστολος & Βρεττού, Κωνσταντίνα, «Νίτσε και πιανιστική τέχνη», 31^ο Διεθνές Συνέδριο Φιλοσοφίας, Αρχαία Ολυμπία 6 – 7 Δεκεμβρίου 2025.
14. Palios, Apostolos, «The Boulanger Sisters Model: Transformations of Female Musical Creation and Performance in 20th-Century Greece», International Conference: Women in Music, Athens 23 -25 September 2026.
15. Παληός, Απόστολος, «Από την πιστή αναπαραγωγή στη δημιουργική ανασύνθεση: ασκητικός περιορισμός και ενορχηστρωτικός πληθωρισμός στις πιανιστικές μεταγραφές των Brahms και Busoni στη Chaconne του J. S. Bach», 18^ο Διατμηματικό Μουσικολογικό Συνέδριο: «Σύγχρονη μουσική δημιουργία, παράδοση και ανανέωση», Άρτα 30 Οκτωβρίου – 1 Νοεμβρίου 2026.

2. 2. Ανακοινώσεις σε ημερίδες / συμπόσια

1. Παληός, Απόστολος, «Η προγραμματική *Επική Συμφωνία* του Λώρη Μαργαρίτη (1894 - 1953)», επιστημονικό μουσικολογικό συμπόσιο: «Η Νεοελληνική συμφωνία», Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος "Λίλιαν Βουδούρη", Αθήνα 9 Ιουνίου 2017.
2. Παληός, Απόστολος, «Αναφορικά με το πιανιστικό έργο του Λώρη Μαργαρίτη (1894 - 1953): Εργογραφία, επιρροές, τρόπος γραφής», διημερίδα: «Πιάνο και πιανίστες στην Ελληνική Μουσική», Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδος "Λίλιαν Βουδούρη", Αθήνα 31 Μαΐου - 1 Ιουνίου 2019.

3. Παληός, Απόστολος, «Λώρης Μαργαρίτης: Ένας σπουδαίος Αιγιώτης διεθνούς εμβέλειας», ομιλία-ρεσιτάλ στην ημερίδα: «Επιφανείς Αιγιαλείς στην αχλύ της ιστορίας», Πολιτιστικό Κέντρο Αιγίου Αλέκος Μέγαρης, Αίγιο 1 Δεκεμβρίου 2019.

4. Παληός, Απόστολος, «Η δια ζώσης και εξ αποστάσεως διδασκαλία του πιάνου στο Μουσικό Σχολείο: Στόχοι, πρακτικά προβλήματα και προτάσεις επίλυσής τους», ημερίδα επιμόρφωσης εκπαιδευτικών καθηγητών πιάνου Μουσικών Σχολείων Αθήνας και Παλλήνης, Αθήνα 30 Μαρτίου 2021.

5. Παληός Απόστολος, «Η Μουσική Πρόταση Σύνθεσης του Θωμά Μπακαλάκου», ομιλία στην ημερίδα: «Ελληνικός Μουσικός Θησαυρός», «Αργώ» Πολιτιστικός - Επιστημονικός Σύλλογος Χαλανδρίου, Χαλάνδρι 9 Νοεμβρίου 2021.

6. Παληός, Απόστολος, «Σπουδάζω Μουσική: Προϋποθέσεις – Προετοιμασία - Προσδοκίες», ημερίδα επιμόρφωσης μαθητών Λυκείου του Μουσικού Σχολείου Πειραιά, Πειραιάς 21 Φεβρουαρίου 2023.

2. 3. Δημοσιεύσεις σε πρακτικά μουσικολογικών συνεδρίων (με κριτές)

1. Παληός, Απόστολος, «Ο Robert Schumann και το κίνημα Davidsbund: Ο σκοπός και οι αρχές της κίνησης, τα μέσα προώθησής της και οι αναφορές της στο συνθετικό έργο για πιάνο του Γερμανού ρομαντικού κατά τη δεκαετία του 1830», σ. 215 - 227, στο: Γ. Σακαλλιέρος - Ι. Φούλιας (επιμ.), *Τρεις εποχές - Τέσσερις επέτειοι: Pergolesi, Chopin, Schumann, Barber*, (Πρακτικά συνεδρίου, Θεσσαλονίκη 26 και 27 Νοεμβρίου 2010), Τμήμα Μουσικών Σπουδών Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα 2011.

2. Παληός, Απόστολος, «Εικόνες από μια έκθεση του Μ. Mussorgsky και Έξι Goyescas του Ε. Granados: Δύο αντιπροσωπευτικά δείγματα διασύνδεσης

πιανιστικής συνθετικής δημιουργίας και ζωγραφικής τέχνης από διαφορετική αφετηρία», σ. 497- 507, στο: Ι. Φούλιας, Π. Βούβαρης, Π. Καρδάμης, Κ. Χάρδας (επιμ.), 7^ο Διατμηματικό Μουσικολογικό Συνέδριο: «Μουσική, λόγος και τέχνες», (Πρακτικά συνεδρίου, Κέρκυρα 30 Οκτωβρίου - 1 Νοέμβρη 2015), Ελληνική Μουσικολογική Εταιρεία, Θεσσαλονίκη 2016.

3. Παληός, Απόστολος, «Η συναυλία του Bauhaus το 1923», σ. 30, στο: Πρόγραμμα Διεθνούς Συνεδρίου: *Bauhaus and Greece, The new idea of synthesis in art and architecture*, Μουσείο Μπενάκη, Αθήνα 30 Μάϊου - 1 Ιουνίου 2019.

4. Παληός, Απόστολος, «Επιδράσεις και αλληλεπιδράσεις σε τέσσερις εμβληματικούς συνθέτες του 19^{ου} και 20^{ου} αι. με αφορμή το τελευταίο από τα Καπρίτσια του Paganini», σ. 10-12, στο: Ι. Φούλιας, Π. Βούβαρης, Π. Καρδάμης, Γ. Σακαλλιέρος (επιμ.), 11^ο Διατμηματικό Μουσικολογικό Συνέδριο: «Νεωτερισμός και Παράδοση (με αφορμή τα 70 χρόνια από το θάνατο του Νίκου Σκαλκώτα)», (Πρακτικά συνεδρίου, Αθήνα 21 - 23 Νοεμβρίου 2019), Ελληνική Μουσικολογική Εταιρεία, Θεσσαλονίκη 2020.

5. Παληός, Απόστολος, «Χρήση, λειτουργικότητα και ταυτότητα του μεσαιωνικού θέματος *Dies Irae* στο συνθετικό έργο του Σεργκέι Ραχμάνινοφ», σ. 113 - 141, στο: Πέτρος Βούβαρης, Κώστας Καρδάμης, Γιώργος Κίτσιος, Ευαγγελία Σπυράκου, Ιάκωβος Σταϊνχάουερ και Ιωάννης Φούλιας (επιμ.), *Πρακτικά του 12^{ου} Διατμηματικού Μουσικολογικού Συνεδρίου υπό την αιγίδα της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας* (Θεσσαλονίκη, 27 - 29 Νοεμβρίου 2020), Εκδόσεις Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Θεσσαλονίκη 2022.

6. Παληός, Απόστολος, «Η πιανιστική γραφή του Γιώργου Σισιλιάνου μέσα από τα έργα του για ένα και δύο πιάνο», σ. 195 - 208, στο: Επιστημονικό Συνέδριο «Μουσική Δημιουργία και Πράξη στη Νεώτερη Ελλάδα. Τιμώντας τον Νικόλαο Χαλικιόπουλο Μάντζαρο (1872 - 2022)», (Πρακτικά συνεδρίου, Κέρκυρα, 8-

10.04.2022), *Εκδόσεις του Μουσείου Μουσικής «Νικόλαος Χαλικιόπουλος Μάντζαρος» της Φιλαρμονικής Εταιρείας Κερκύρας*, Κέρκυρα 2023.

7. Παληός, Απόστολος, «Η εξέλιξη της μουσικής αντίληψης του ερμηνευτή κατά τη διαδικασία γήρανσής του με αφορμή δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα οργανικής και ορχηστρικής εκτελεστικής προσέγγισης», σ. 357 - 368, στο: Ιωάννης Φούλιας, Εμμανουήλ Γιαννόπουλος και Δημήτρης Έξαρχος (επιμ.), *14^ο Διατμηματικό Μουσικολογικό Συνέδριο: «Ιστορίες, παραδόσεις, μεταπλάσεις»* (Πρακτικά διατμηματικού συνεδρίου υπό την αιγίδα της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας, Άρτα, 26 - 27 Νοεμβρίου 2022), Ελληνική Μουσικολογική Εταιρεία, Θεσσαλονίκη 2023.

8. Παληός, Απόστολος, «Πρελούδιο και φούγκα για δύο πιάνο των πρώιμων Καλομοίρη, Παπαϊωάννου και Χρήστου: προσέγγιση σε τρεις σημαντικές συνθέσεις της ελληνικής εργογραφίας για δύο πιάνο του α' μισού του εικοστού αιώνα», σ. 279 - 297, στο: Ιωάννης Φούλιας, Μαγδαληνή Καλοπανά, Θωδωρής Καραθόδωρος, Τάσος Κολυδάς, Κατερίνα Λεβίδου και Νίκος Πουλάκης (επιμ.), *15^ο Διατμηματικό Μουσικολογικό Συνέδριο: «Από την επικαιρότητα στην διαχρονικότητα: Μαρία Κάλλας, 100 χρόνια από την γέννησή της»* (Πρακτικά διατμηματικού συνεδρίου υπό την αιγίδα της Ελληνικής Μουσικολογικής Εταιρείας, Αθήνα, 9 - 11 Νοεμβρίου 2023), Ελληνική Μουσικολογική Εταιρεία, Θεσσαλονίκη 2024.

2. 4. Δημοσιεύσεις σε ελληνικά και διεθνή μουσικολογικά περιοδικά και βιβλία (με κριτές)

1. Palios, Apostolos, «Analytical and interpretative approach of Yorgo Sisilianos' s works for two pianos», pp. 19 - 42, in: *Nemo-Online* (Special issue in memoriam Katy Romanou 1939 - 2020), edited by Rosy Azar Beyhom and Richard Dumbrill, 2021.

2. Palios, Apostolos, «*Alterations: A series of works titled “music novellas” by Greek composer Thomas Bakalakos as a contemporary proposal for the resurrection of Greek National School of Music*», *GESJ: Musicology and Cultural Science* 23 (online journal), July 2021, pp. 48 - 59.
3. Παληός, Απόστολος, «15 μικρές παραλλαγές για πιάνο: Ο βιολονίστας Νίκος Σκαλκώτας ως ερμηνευτικός οδηγός του έργου του», *Πολυφωνία*, τεύχ. 36, άνοιξη 2022, σ. 91 - 112.
4. Palios, Apostolos, «Tempo proportions among movements and within the same movement in L.V. Beethoven’s piano sonatas», *GESJ: Musicology and Cultural Science* 25 (online journal), June 2022, pp. 3 - 14.
5. Palios, Apostolos, «Evolution of piano writing in Dvořák’s solo piano compositions», *GESJ: Musicology and Cultural Science* 26 (online journal), December 2022, pp. 23 - 24.
6. Παληός, Απόστολος, «Η σουίτα Άρνη για σόλο πιάνο του Θωμά Μπακαλάκου: μια προγραμματική “μουσική νουβέλα”», *Νέος Μουσικός Ελληνομνήμων*, τεύχ. 12, Σεπτέμβριος - Δεκέμβριος 2023, σ. 85 - 100.
7. Palios, Apostolos, «Cadenzas by Czerny and Moscheles for Beethoven’s Piano Concertos as a Representative Example of Virtuosity in Brilliant Style», pp. 125 - 141, in: Stephan Lewandowski (ed.), *Virtuosity and Innovation: Studies on Piano Music of the Brilliant Style (ca. 1790 - 1840)*, Franz Steiner Verlag. Stuttgart 2025.

2. 5. Δημοσιεύσεις σε μουσικά περιοδικά

1. Παληός, Απόστολος, «Robert Schumann - Ο επαναστάτης και οι τραγικές στιγμές της ζωής του», *Μουσικός Τόνος* 34, φθινόπωρο 2006, σ. 61 - 63.

2. Παληός, Απόστολος, «Η μουσική πρόταση του συνθέτη Θωμά Μπακαλάκου με αφορμή τις «μουσικές νουβέλες» του με τίτλο *Μεταλλάξεις* ως μία σύγχρονη απόπειρα δημιουργίας Ελληνικής Εθνικής Σχολής Μουσικής», *Φρέαρ* (διαδικτυακό περιοδικό), Σεπτέμβριος 2022.

2. 6. Λήμματα σε εγκυκλοπαίδειες

1. Palios, Apostolos, «Margaritis, Loris (Lykourgos)», λήμμα στο: *Grove Music Online*, 2014.

2. 7. Προλεγόμενα ηχογραφημένων δίσκων

1. Παληός, Απόστολος, «Έργα για πιάνο τριών Αλεξανδρινών συνθετών», σ. 29 - 31, Προλεγόμενα των έργων για σόλο πιάνο του ψηφιακού δίσκου *Opus Alexandrinum - Η Μουσική των Ελλήνων της Αλεξάνδρειας*, Ελληνικό Ίδρυμα Πολιτισμού, 2022.

2. Παληός, Απόστολος, «Πέντε λυρικά κομμάτια για πιάνο», προλεγόμενα δίσκου *Works by Giorgos Axiotis (1875 - 1924)*, Subways, 2023.

2. 8. Επιμέλεια εκδόσεων

1. Παληός Απόστολος, επιμέλεια πιανιστικής παρτιτούρας, στο: *Θωμάς Μπακαλάκος, Άρνη για σόλο πιάνο*, Δήμος Καρδίτσας, 2015, σ. 10 - 69.

2. Παληός Απόστολος, κριτικό σχόλιο και επιμέλεια πιανιστικής παρτιτούρας, στο: *Γιώργου Αξιώτη: Άπαντα, Έργα για πιάνο*, Φιλαρμόνια / Δήλος 2024, σ. 65 - 93.

2. 9. Μεταφράσεις ξενόγλωσσων μουσικών επιστημονικών βιβλίων

1. Dorian, Frederick, *The History of Music in Performance*, (New York: W. W. Norton & Company, Inc., 1966), μετάφραση και κριτικό σχόλιο: Απόστολος Παληός, (υπό έκδοση).